

РЕШЕНИЕ

№ 178

гр. Варна, 03.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ, в публично заседание на деветнадесети октомври през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Радослав Кр. Славов

Членове: Дарина Ст. Маркова
Женя Р. Димитрова

при участието на секретаря Десислава Ив. Шинева Чипева
като разгледа докладваното от Радослав Кр. Славов Въззивно търговско дело
№ 20213001000326 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

Производството е образувано по жалба на адв. Т.Б. от АК-София, като пълномощник на „ОББ Факторинг“ЕООД гр.София, срещу решение № 260015/22.03.2021год. по т.д. № 76/2020год. на ШОС, с което съдът е отхвърлил предявения от въззивника срещу „Старт Еко"ООД гр.Шумен, иск с правно основание чл. 79 ал.1 пр.1 ЗЗД вр.чл.99 ЗЗД за заплащане на сумата 66 836,49лева, представляваща общия сбор от стойността на цедирани на основание договор за факторинг № А 00196/17.05.2016год. вземания по фактура № 0003000485/26.02.2018год. и ф-ра № 0001000519/30.03.2018год.: Осъдил е въззивника да заплати и разноски на насрещната страна в размер на 3 298лв.

Счита решението за неправилно- поради необоснованост на същото, по изложени съображения. Конкретно се излага, че изводите за законосъобразното сторниране на фактурите противоречи на издадените и подписани от ответника документи. В тях ответникът ясно се задължава да не

прави промяна по настоящето прехвърляне на вземания и по отношение на юридическите взаимоотношения, без изричното писмено съгласие на „ОББ Факторинг“. От това следва, че ответникът изрично е потвърдил пред ищеца забраната да променя по какъвто и да е начин процесните доставки, включително и чрез издаване на кредитни известия.

Оспорва извода на съда, за неоснователност на иска, като се е обосновал на пр

едставения Протокол за рекламация от 23.04.2018год., съгласно който страните са установили, че процесните доставки са дефектни и негодни за употреба по предназначение и поради това същите следва да се развалят, съответно фактурите да се сторнират. Твърди, че протоколът за рекламации противоречи на чл.324 ТЗ, понеже протоколът не е съставен незабавно, каквото е изискването на разпоредбата, а със закъснение от около 60 дни за първата и около 30 дни за втората доставка. Следователно, правото на възражение на ответника е преклудирано. Излага също, че ответникът, в чиято тежест е да докаже какви са недостатъците, не е представил никакви доказателства относно тях.

Изложени са съображения, според които изводите на съда са в противоречие с практиката на ВКС, според която отмяната на вземанията които се отнасят до цедираните задължения, се счита за ирелевантно, след уведомяването по чл.99 ал.3 ЗЗД.

Оспорва също и извода на съда, че неосчетоводяването на процесните фактури в счетоводството на ответника, поради издаване на кредитно известие, е достатъчно да се отхвърлят исковете. Сочи, че процесните фактури са осчетоводени в счетоводството на ищеца, което наред с другите доказателства по делото, води до извод за основателност на исковете.

С жалбата се иска решението да бъде отменено и да се постанови друго, с което да се уважи предявения иск.

Жалбата отговаря на изискванията на чл.260 и чл.262 ГПК и е допустима, поради което следва да бъде разгледана.

Насрещната страна с писмен отговор на процесуален представител, изразява становище за неоснователност на жалбата, по изложени съображения. Конкретно оспорва твърдението, че ответникът е потвърдил

изпълнението на доставките по процесните фактури, тъй като след направена reklamaци за скрити недостатъци от ответника купувач, сделките по процесните фактури са развалени. Възражава срещу позоваването на чл.324 от ТЗ, понеже се извършва за пръв път пред въззивната инстанция. Оспорва и твърдението за допуснати нарушение при съставяне на рекламационния протокол, като сочи че правото е упражнено в сроковете по чл.288 ТЗ и чл.197 ЗЗД. Изложени са и съображения, за допуснато нарушение в счетоводството на ищеца, предвид установеното неосчетоводяване на кредитните известия.

В съдебно заседание жалбата се поддържа, съответно оспорва чрез процесуални представители, както и чрез писмени бележки от пълномощниците на страните. След като се съобрази с доказателствата по делото и взе предвид становищата на спорещите страни, Варненският апелативен съд съобрази следното:

Производството е образувано по предявен иск, иск с правно основание чл. 79 ЗЗД вр.чл.318 и сл. ТЗ и чл.99 ЗЗД.

Търговско дело № 76/2020 г. по описа на Окръжен съд –Шумен е образувано по искова молба на „ОББ Факто ринг“ ЕООД, ЕИК 200885158 със седалище и адрес на управление гр. София, чрез ад. Т. Б. от АК - София срещу „Старт Еко“ ООД, ЕИК 201936591 със седалище и адрес на управление гр. Шумен, представлявано от управителя Александър Лазаров Георгиев за заплащане на сумата от 66 836,49лв. на основание чл.79 ЗЗД вр. чл.99 ЗЗД. Претенцията се основава на твърдение на неизпълнение от страна на ответника на сключен на 17.05.2016 г. договор за факторинг № А00196 между ищеца в качеството му на фактор и трето лице „МКМ БГ“ ЕООД, в качеството му на доставчик на ответника. Въз основа на поетото с договора задължение, третото лице е прехвърлило (цедирало) на ищеца вземанията си от свои контрахенти, включително и от „Старт Еко“ ООД. На 27.10.2016 г., третото лице е уведомило ответника за извършеното прехвърляне на вземанията в полза на ищеца. Ответникът с писмо от 27.10.2016 г. е потвърдил получаването на уведомлението и съобразно договора за факторинг е започнал да извършва плащанията директно на „ОББ Факторинг“ ЕООД. За периода от уведомлението до депозирането на исковата молба, ответникът е привел на ищеца дължими суми в общ размер на 176 127.22 лв. Ответникът не е привел на ищеца дължими суми в общ размер на 66 836.49 лв. по две от цедираните фактури с № 0003000485/26.02.2018 г. и №

0001000519/30.03. 2018 г. На 30.10.2018 г. ищецът е поканил ответника да заплати дължимите суми по двете фактури. В отговор от същата дата ответникът е отговорил, че са издадени кредитни известия за фактурите, въпреки, че в писмените си потвърждения „Старт Еко“ ООД е поел задължение да не извършва промяна в облигационното си отношение без изрично писмено съгласие от страна на „ОББ Факторинг“ ЕООД. Ищецът не е давал съгласие за извършване на промени в правоотношенията. До предявяване на иска ответникът не е заплатил дължимите суми по двете фактури, поради което ищецът претендира ответникът да бъде осъден да му заплати сумата от 66 836.49 лв.

Ответникът оспорва иска като неоснователен. Твърди, че причината да не извърши плащане на сумите по процесните фактури е развалянето на обективизираните в тях сделки в резултат на рекламационни процедури между ответника и третото лице.

Като взе в предвид събраните по делото доказателства, както и становищата на страните, съдът приема за установено следното:

Установената фактическа обстановка от първоинстанционния съд, не е спорна пред въззивната инстанция, а именно:

На 17.05.2016 г. между „ОББ Факторинг“ ЕООД от една страна в качеството му на фактор и „МКМ БГ“ ЕООД от друга страна в качеството му на доставчик е сключен договор за факторинг № А00196. Съгласно чл.1 от договора „МКМ БГ“ ЕООД прехвърля на „ОББ Факторинг“ ЕООД по реда на чл.99 и сл. от ЗЗД и условията на договора всички свои настоящи и бъдещи вземания по търговски фактури с отложено плащане издадени срещу платците, посочени в приложенията, представляващи неразделна част от договора. Вземанията се прехвърлят на „ОББ Факторинг“ ЕООД със сключването и на основание на договора. Бъдещите вземания, които отговарят на изискванията на договора се прехвърлят на „ОББ Факторинг“ ЕООД, считано от датата на възникването им. „ОББ Факторинг“ ЕООД авансира „МКМ БГ“ ЕООД със сума до 85% от стойността на всяко прехвърлено вземане. Вземанията се изкупуват по фактури с отложено плащане за доставка на стоки, които са редовни от външна страна – чл.2, ал.1 и ал.2. С допълнително споразумение № 1 към договора за факторинг от 25.08.2016 г. като платец по договора е включено и „Старт Еко“ ООД - §7,

ал.1 от споразумението. Съгласно §1 от допълнително споразумение № 7 от 28.06.2018 г. срокът на договора е продължен до 31.10.2018 г.

На 27.10.2016 г., „МКМ“ ЕООД е информирал ищеца, че ответното дружество е уведомено за прехвърляне на вземанията на доставчика в полза на фактора. С писмо от същата дата ответникът е потвърдил получаването на уведомлението за прехвърляне на вземанията на „МКМ“ ЕООД в полза на „ОББ Факторинг“ ЕООД и се е съгласил да извършва плащанията директно на ищеца. Всички прехвърлени от „МКМ БГ“ ЕООД към „ОББ Факторинг“ ЕООД вземания от „Старт Еко“ ООД произтичат от доставки на стоки с отложено плащане. Безспорно между страните е, че ответникът не е платил на ищеца вземания в общ размер на 66 836.49 лв., по следните фактури: № 0003000485/26.02.2018 г. за сумата от 31 999.29 лв. и № 0001000519/30.03.2018 г. за сумата от 34 837.20 лв. с падеж съответно на 27.05.2018 г. и 28.06.2018 г. Фактурите са подписани от представители на ответника и доставчика и в тях изрично е посочено, че съответното вземане е прехвърлено на „ОББ Факторинг“ ЕООД. Към всяка от фактурите е представено уведомление от доставчика „МКМ БГ“ ЕООД до платеца „Старт Еко“ ООД, с което последния е уведомен, че съгласно сключения договор за факторинг, вземането за доставките по съответната фактура е прехвърлено в полза на ОББ Факторинг“ ЕООД /стр.45 . за ф-ра № 0003000485/26.02.2018 г. за сумата от 31 999.29 лв. и стр. 46 за ф-ра № 0001000519/30.03.2018 г. за сума- та от 34 837.20 лв./.

Към фактурите са издадени стокови разписки № 0003000 498/26.02.2018 г. и № 0001000571/30.03.2018 г., удостоверяващи получаването от ответника на посочените във фактурите стоки.

На 23.04.2018 г. между ответника и третото лице е подписан протокол за рекламация, съгласно който „Старт Еко“ ООД връща, като предава на „МКМ БГ“ ЕООД всички стоки, описани в процесните фактури. В протокола подробно са описани стоките по двете фактури – чл.І, т.1-т.8. Посочено е, че причината за връщането на описаните стоки е дефектността им и негодността за употреба по предназначение. В чл.ІІ от протокола изрично е отбелязано, че представителя на „МКМ БГ“ ЕООД приема без забележки и коментар, предадените му от управителя на „Старт Еко“ ООД дефектни стоки. На същата дата са издадени кредитно известие № 0003000500/23.04.2018 г. към

фактура № 0003000485/26.02.2018 г. (л.74) и кредитно известие № 0001000559/23.04.2018 г. към фактура № 0001000519/30.03. 2018 г. (л.75).

С покана получена от ответника на 30.10.2019год. ищецът е поканил ответника в 14 дневен срок да заплати сумата по процесните фактури. В отговор от 30.10.2019год. управителят на „Старт еко“ООД е уведомил ищеца, че сумите не се дължат, поради издадени кредитни известия по същите фактури.

От заключението на назначената от съда съдебно-счетоводна експертиза, се установява, че фактура № 0003000485/26.02.2018 г. и фактура № 0001000519/30.03.2018 г. са оформени съгласно изискванията на ЗСч и ЗДДС и са отразени в счетоводните регистри на ответника. Те са включени в дневниците на покупките и справките-декларации по ЗДДС за данъчния период, за който се отнасят.

Кредитно известие № 0003000500/23.04.2018 г. към фактура № 0003000485/ 26.02.2018 г. и кредитно известие № 0001000559/23.04.2018 г. към фактура № 0001000519/30.03.2018 г., издадени от „МКМ БГ“ ЕООД, са осчетоводени и отразени в дневник покупки при „Старт Еко“ ООД през данъчния период – м. април 2018 г., като е намалено правото на ползване на данъчен кредит за м. април 2018 г., общо в размер на 11 139.42 лв. Кредитните известия са отразени и в дневника за продажби при „МКМ БГ“ ЕООД през данъчен период м. април 2018 г, като задължението за внасяне на ДДС за м. април 2018 г. е намалено със сумата от 11 139.42 лв.

Процесните фактури са отразени и в счетоводството на „ОББ Факторинг“ ЕООД, въз основа на сключения между него и третото лице договор за факторинг. Сумите са отразени като вземане от „Старт Еко“ ООД, посочен като „платец“. Издадените от „МКМ БГ“ ЕООД кредитни известия към процесните фактури не са осчетоводени като намаление на вземането на „ОББ Факторинг“ ЕООД от „Старт Еко“ ООД.

С оглед на изложената фактическа обстановка, следва да се направят следните правни изводи:

Предявения иск срещу ответното дружество е с правно основание чл.79, ал.1, предл.1 във вр. с чл.99 ЗЗД.

Твърдяната активна материално – правна легитимация на ищеца по

спора произтича от договор факторинг, сключен на 17.05.2016г. между ищеца в качеството му на фактор и трето лице „МКМ БГ“ЕООД в качеството му на доставчик на стоки на ответното дружество. Договорът за факторинг съставлява сложно правоотношение по смисъла на пар.1, т.12 от ДР на ЗКПО и чл. 2, ал.2, т.12 ЗКИ, включващо прехвърляне на вземания, финансиране на продавача и получаване на възнаграждение от фактора.

Съгласно §1, т.12 от ДР на ЗКПО факторингът е сделка по прехвърляне на еднократни или периодични парични вземания, произтичащи от доставка на стоки или предоставяне на услуги, независимо дали лицето, придобило вземанията (фактор), поема риска от събирането на тези вземания срещу възнаграждение. Според чл.2, ал.2, т.12 от ЗКИ, факторингът представлява придобиване на вземания по кредити. Следователно, договорът за факторинг представлява двустранен възмезден договор за цесия с предмет - покупка на вземания, произтичащи от доставки на стоки или услуги. Същият се различава от договора за цесия единствено по предмета на договор- предмет са парични вземания, произтичащи от сключени между доставчика и трети лица договори за продажба или осъществяване на услуги.

В доктрината се застъпва становището, че също за разлика от цесията, вземането, предмет на прехвърляне с договора за факторинг, е винаги бъдещо-т.е. невъзникнало в патримониума на доставчика, респективно на вземания с ненастъпил падеж.

Следователно, в останалата си част договорите за факторинг и за цесия са идентични, тъй като и при двата договора предмет е прехвърлено на фактора, респ. на цесионера вземане на една от страните по тях /доставчик/, към трето лице /платец/, което е длъжник на прехвърлителя. Предвид оскъдната регламентация на договора за факторинг, относно правните последици на договора за факторинг, съгл. Чл.288 ТЗ и чл.46, ал. 2, предл.1 от ЗНА, трябва да се приложат по аналогия разпоредбите на ЗЗД, уреждащи договора за цесия.

В конкретния случай предмет на договора за факторинг, сключен между ищеца и „МКМ БГ“ ЕООД, с предмет прехвърляне на настоящи и бъдещи вземания по фактури с отложени плащания по търговски договори, сключен с ответника „Старт еко“ООД. Следователно,, прехвърлят се вземания, невъзникнали още в патримониума на доставчика, респективно на вземания с

ненастъпил падеж. Сключения договор представлява рамков договор за факторинг, понеже съобразно чл.1 т.5 от договора, доставчикът се е задължил да извести писмено платеща на всяко едно вземане по всяка една фактура за извършеното прехвърляне на вземания. Следователно, страните са се договорили, за всяка бъдеща доставка доставчикът да прехвърля вземането по всяка фактура на фактора посредством индивидуално писмо за прехвърляне на вземанията по нея. По делото се установи и не е спорно, че по процесните фактури ответникът-платец е бил уведомен от предишния кредитор-доставчикът „МКМ БГ“ЕООД за извършеното цедиране, поради което е изпълнено изискването на чл.99 ал.3 ЗЗД, респективно, прехвърлянето е породило действие спрямо длъжника „Стар еко“ООД от момента на уведомяването-чл.99 ал.4 ЗЗД съответно на 26.02.2018год. и на 30.03.2018год. За това следва да се направи извод, че бъдещите вземания по процесните фактури валидно са били прехвърлени на ищеца“ОББ Факторинг“ЕООД.

Относно становището на ищеца, поддържано и във въззивната жалба, че не може да се прави промяна по прехвърлените вземания, без изричното писмено съгласие на ищеца „ОББ Факторинг“ЕООД. Следователно, становището на ищеца е, че ответникът няма право да развали договорите за продажба по процесните фактури, след извършеното прехвърляне.

Следва да се отбележи, че процесните фактури № 0003000485/26.02.2018 г. и № 0001000519/30.03.2018 г. са оформени съгласно изискванията на ЗСч и ЗДДС и съдържат всички съществени елементи на договора за търговска продажба- посочени са конкретните видове стоки предмет на доставката, количествата, единична цена и обща стойност, определен и вписан е и дължимият ДДС за съответната доставка. Във фактурите е посочен начина на плащане, срока за плащане- съответно на 27.05.2018 г. и 28.06.2018 г. и са подписани от представители на двете страни. Т.е. фактурите обективират валидно сключени договори за търговска продажба, същите са осчетоводени от страните по сделките, декларирани са по ЗДДС, ползван е данъчен кредит.

Страните по договорите за продажба са подписали протокол за рекламации и стоките са върнати, поради което следва да се направи извод, че договорите са развалени. В подкрепа на този извод са и издадените кредитни известия, които са осчетоводени по съответния ред в счетоводствата

на продавача и купувача, ползвания данъчен кредит е възстановен. Причината за това разваляне според рекламационния протокол е неизпълнението от страна на доставчика на задължението му да предаде стоки със съответното качество.

По договорите за продажба срещу задължението на купувача за заплащане на цената на стоките, продавачът е длъжен да предаде стока съобразно уговореното между страните или общоприетото качество (чл.193, ал.1 от ЗЗД във вр. с чл.288 от ТЗ). При неизпълнение от продавача на това негово задължение, купувачът има правото да върне стоката и да иска обратно цената (чл. 195, ал.3 във вр. с ал.1 от ЗЗД и чл.288 от ТЗ). Следва да се отбележи, че прехвърлянето на вземането не променя страните по договора за продажба, променя се само лицето, което трябва да получи цената-т.е. цесионера. За това, купувачът не е загубил правата си, респективно възраженията които може да прави по договора за продажба с цедента „МКМ БГ“ЕООД в качеството му на доставчик. След като и двете страни по договора за продажба са подписали протокола за рекламация по процесните фактури и стоките са върнати, договора е развален, поради виновно неизпълнение от страна на продавача. Съобразно чл.88 ал.1 ЗЗД, развалянето има обратно действие, поради което е отпаднало вземането на доставчика за цената, което е било предмет на прехвърляне от доставчика на фактора. Следователно, липсва предмет на цесията, основаваща се на договора за факторинг.

Относно възражението на ищеца, че е налице значително закъснение на ответника да направи възражение пред третото лице за неточно изпълнение. Същото е неоснователно. Видно от доказателствата по делото стоките са получени на 26.02.2018 г. и 30.03. 2018 г., уговорените срокове за плащане са съответно на 27.05.2018 г. и 28.06.2018 г., а рекламацията и връщането им е на 23.04.2018 г. Т.е. връщането на стоките е осъществено в рамките на шестмесечния срок, посочен в чл. 197, ал.1 от ЗЗД, който в случая намира приложение, предвид чл.288 от ТЗ. В допълнение следва да се отбележи, че понеже ищецът не е страна по договора за продажба, той не може да прави такова възражение на купувача. Понеже прехвърлянето е възмездно, цесионерът разполага с правата по чл.100 ал.1 ЗЗД –да ангажира отговорността на цедента. Тази отговорност е възпроизведена и в чл.13 от сключения договор за факторинг, според която при частич(но намаляване на

стойността на вземанията по фактурите, или при напълно анулиране на същите, доставчикът се задължава да възстанови в указан срок сумите, получени като аванс срещу прехвърлените вземания.

За това, по анулираните процесни фактури, не може да бъде ангажирана отговорността на ответното дружество.

С оглед на гореизложеното предявения от ищеца осъдителен иск с правно основание чл.79, ал.1, предл.1 във вр. с чл.318 и сл.ТЗ с чл.99 ЗЗД е неоснователен, поради което следва да бъде отхвърлен.

Поради съвпадане на крайните изводи на настоящето решение с първоинстанционното решение, същото като краен резултат следва да бъде потвърдено, като на основание чл.272 ГПК препраща и към мотивите на окръжния съд, които споделя.

. Разноски: Предвид неоснователността на жалбата, на въззиваемата страна се дължат направените разноски. Представени са доказателства за извършени разноски за адвокатско възнаграждение в размер на 3048лв. с ДДС. На основание чл.78 ал.3 ГПК, на въззиваемата страна следва да се присъдят разноски за настоящето производство в общ размер на 3048лв. По изложените съображения Варненският апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 260015 от 22.03.2021год., постановено по т.д.№ 76/2020 г. по описа на Шуменски окръжен съд, търговско отделение.

ОСЪЖДА „ОББ Факторинг“ ЕООД, ЕИК 200885158 със седалище и адрес на управление гр. София, ул. Света София“, № 5 да заплати на „Старт Еко“ ООД, ЕИК 201936591 със седалище и адрес на управление гр. Шумен, ул. „Лозенград“, № 3, вх.3, ет.5, ап. 60, представлявано от управителя Александър Лазаров Георгиев сумата от 3 048.00 (три хиляди четиридесет и осем) лв., представляваща направени разноски по делото пред въззивната инстанция. представляваща разноски за адв.възнаграждение, на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от съобщението, при условията на чл.280 ал.1 и ал.2 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____